

Köszönet, 1866. nov. 28.

"Multadban nincs öröm, jövőben nincs remény." ekint mi kétszeresen felsohajtunk, ha elhagyott hazánk és tengő gazdálkodásunk jut eszünkbe, mely utóbbira nézve, ha visszatekintünk az elmúlt 5 egymás után következő évre, azok valóban kevés örömet nyújtottak, mert a roz 62 után egy mindenki által ismert 63 jött azt ismét két terméres közpészere, de az árakra nézve oly silány év követte, miszerint ha nem fizetünk rá, de fáradságok jutalmát semmi esetre sem élvezhetik a végre a jelen év ismét olyan, minő még a 63 sem volt. mert sem dohányunk, sem őzi-levélnök nincsen, mely a körülmény miatt aggodalommal nézünk a körök bekészönté től elé; luczernamagunk sincs most, amiből pedig 63-ban az ut termé- stünk volt a azt jó áron is adtuk el, most mindezekből semmi sincs, de van fires erszányhez és magtárhoz 8 frtos roz, 10 frtos buza stb.

Vetésünk még egy szál sem kelt ki, sőt még csirában sincs, ha csak a most elolvadt csekély hónak nem lesz annyi hatása, hogy a szemig lehat.

A czigányal körülbelül mi is elmondhatjuk: „majd vi- rad még, de nem lesz kinek!”

Irodalom.

Budai Ferenc „Polgári Lexiconának folyta- tása a jelenkorig” című munka egybeszerkesztésére, mely a 16- dik százzal egész mostanáig élt nevezetesebb férfiak és nők életrajzait fogja tartalmazni, Khór és Wein kiadók által Réső Ensel Sándor és József urak által készetk fel, kik e részben már is oly becses anyagot gyűjtöttek össze, hogy e munka fözetekint kiadásának megindítása, mint neményeni lehet, sokáig késmi nem fog; — mielőt azonban ez megörtör- nek, nevezet urak felkérk mindazokat, kik családjuk iránt ke- gyetlelt viseltekve, nevezetese családjaik emléket fentartani ki- vánják, hogy az életrajzok vagy legalább azon helyekre hivat- közöket, hol azok megjelentek, a munka mind teljesebb kiál- lathatása tekintetéből, számukra beküldeni minelőbb szives- kedjenek.

Egressy Gábor fia, „Előfizetési felhívás”-t nyitnak „Egressy Gábor emléke” című munkára, mely az el- hunytnak hátrahagyott költői és prózai válogatottab dolgoza- tait foglalja magában. A mű mintegy 14 nyomott ivre fog ter- jedni, változatos beosztással, a lehetőleg díszesebben kiállítva s a boldogult arcképeivel. Egy kötet ára: 1 frt. Tíz előfizető után egy tiszteletpéldányt adatik. A mű összes jóvedelme Egressy Gábor sírmelegének föllátására lesz fordítva. Tiszteletteljesen fölkerjük hazánk lelkes leányait és fiait e kegyetes csele- tüljárására. A mi jövő 1867. év januárhó elejéig fog megjelenni; ez okból kérjük a t. cz. gyűjtőket, sziveskedjenek az előfizetési pénzeket Egressy Gábor özvegyének (Pest, kerépesi-ut 14. sz.) f. 6. decz. hó 26-káig beküldeni. Pest, október 31. 1866.

Beküldetett: Kaasai Adolf „Fenyítő-törvény- széki eljárás”-a, mely bírák ügyvédek s felek használatára alkalmazva iratpéldákkal is el van látva. Ára 1 frt 40 kr. Ki- adta Stolp K. Pesten. Kapható Debreczenben Telegdy K. Lajos könyvkereskedésben.

Egyveleg.

A magyar irók egylete. Mult hó 11-dikén mintegy 40 magyar iró, köztük sok journalista, a „Hon” szerkesztői irodá- jában tanácskozást tartottak. Ezt kövölvántra a házigazda, Jókay Mór, mint elnök vezetete. Greguss Ágost előadta, hogy a magyar iróknak valnáhra egyletbe kell lépniök több nemcs czöl célre végett, melynek: az irodalom a különösen a hirlap- pok tekintélyének emelése, ezek össztartására s a közérdekek körül közöl föllépése, az irók közvetlen s közvetett segélyzése, a könyvnyomtatás megakadályozása stb. Vadnay Károly ki- emelte, hogy az irók egyletben külön osztály kiváratása a hirlap- sok számára, hogy egyikükben ügyekben maguk határozhassanak. — Ballagi Mór általános irói egyletet kívánt. Lonkay Antal előadásban találta egyelőre a hirlapok egyletet; a lapok szer- kesztője vadnay Károly indítványát, melyhez mindn Greguss Ágost is csatlakozott, azt a többség elfogadta. Az alapsza- bályok elkészítésére egy bizottmányt küldetett ki, melynek tag- jai: Greguss, Vadnay, Lonkay, Ballagi, Ilméri (Kiss) István.

Pulesky Ferenc nov. 26-kán Floronából Peatro vissza- érkezett. Mint mondják, ezuttal nincs számdobban képviselő- jelölti föllépni. Horváth Mihály hírvadás történetéről hazánk- lóiról is azt beszélk, hogy pár hét múlva lathon lesz.

Malot freres páriel kereskedő a fölölyt napok alatt bécsi ügyöknek nagyobb magyar bírtokok megszerzésére utas- ítást adott. — Ennek következtében ezen ház meghatalmazottja Dupont ur, Duky László ügyvéd a Fiedonstein járások- társas- ság, több bírtok megtekintése végett Pest, Zemplén, Nógrád- és Fejérmegyékbe elindultak, hogy a nevezett ház megbízatásá- nak megfelelőesnek. A vásárlás 4 millió forint értékű fog- terjedni és mint hallani, ezen bírtokok egy francia uralkodólá- ra szándúra vétetnek, mely már legközelebb Németországban is na- gyobb bírtokokat szerzett, most pedig Magyarországon kíván o- czára nagy összegeket forítani, hogy a köztársaság- ház egyik ága itt lakhassék.

Egy vállalkozó szellemű egyén oly sorjátdékok tervez, melynek nyertli sorjátdékok után megfogathatják a páriel világ- kiállítást, Párisban tíz napig lázhatnek s az ide-oda utazást, valamint a tíz napi élelmest mindent további kintás nélkül el- vezethetik. Huszezer sorjegyű atánétk 2000 nyereőr. Ezek lesz- nek a boldogok, kik Páris 2 forintért megfogathatják, mert egy sorjegyű ára két forint.

Budán az adó egy új nevet, a kutyánadót hozák be, írja az „I. T.” Ez adóval a község nemcsak vagyoniul gyarapodik, hanem a gazdáltnak kutyáitól is megszabadul.

Bécsi cs. kir. miniszterben levő nagy gyémánt becsét leg- közelebb dr. Schrauf pontosan meghatározzák, azt találta, hogy az drágák 135% karátot nyom, becsé tehát nem kevesebb, mint 1.420.240 forint.

Mennyi az osztrák állam adóssága? A „Wien. Zig” mel- lőletében közölték az 1866-diki júniusig terjedő fölévi összes államadósság kiutnatása. Ezen helyen számadatok szerint Ausztria összes államadóssága (a földterhelmentesítés adóssá- gát is beszámítva) 3988 millió forint o. d. Ennek elé kamata 151 1/2 millió frt. az utóbb államadósság kiutnatása óta, azaz 1866-diki decz. végéig 1866-diki jún. végéig az általános állam- adósság összege majmen 205 millióval szaporodott. De mint tudva van, 1866-diki június vége óta következett be a 400 millió frtnyi államjegy kibocsátása is a még ezenkivül so-

hány kisebb kölcsön-operáció részint megtörtént, részint válla- tásra vár.

Összesben a napokban halt meg Ypsilanti Erszé- bercegen, Sándor érczege, az ismert görög vezérnek neje. An- elhunyt hölgy majmen 100 éves volt.

Az idei farsang a század legghosszabbj közét tartozik. Az t. i. 58 napig tartand, s ennél fogva kétszer oly hosszú lesz mint a legközelebb tartamu farsang. E században már csak két évben, t. i. 1878. és 1889-ben lesz oly hosszú a farsang mint a most következő évben s csak 1886-ban lesz még hosszabb tar- tamu, amiódn nem kevesebb mint 62 napot számítand.

A magyarországi pénzügyi kezelés. Mint a „Vaterland”- ban olvassuk, 1867-diki jan. 1-sejétől kezdve Magyarország az összes főlk-, országos- s gyűjtő-pénztárok, az összes liquidatúrák, továbbá a számvéle- s számvevősejégek fölözlatatnak, mi által körülbelül 3000 cs. kir. hivatalnok jön rendelkezés aláti állapotba. A főlk-országos pénztárak teendői az orsz. főpénz- tárra s az adóhivatalokra, a számvélesei teendők pedig az or- szágos és vidéki pénzügyi főhatóságokra ruházhatók át s a 3000 rendelkezés aláti hivatalnok közül ez új szervezésnél mintegy 150 nyerne alkalmazhatók.

A marhavész állásáról megjelent legújabb hivatalos tu- dósítás szerint jelenleg Bihar, Vas, Mosony, Pozsony, Heves, Zemplén, Csongrád, Hont, Pest s Arad megyék 26 helységében s Esztergom városában összesen 508 darab marha maradt bar- mász-területen felgyelet alatt. Ujjab vézeseket a jász-kun-ke- rület területén fordultak elő.

Szegpuska. Heinlein hamburgi puskaüveves — olvassuk a „Pr. Ztg.”-ban — egy szegpuskát (Stiftbüchse) talált föl, mely csak kilenc fontnyi súlytal bír s melylyel, cselözve könnyén 10, cselözés nélkül pedig 16 lövést veheti egy percz alatt. 1200 lábnyi távolságra a golyók 2 hüvelyk vastag deszkán át a cselözta mögötti földhányásba ütöttek. A golyók lapos röp- pályát mutatnak. 165 teljes töltny tartósan begyógyoszá, a porosz gyűtés fegyverek 70 töltnyének súlytal bír. A töltny- löpor-, kúpos anyag-, gyúanyag- s papírhüvelyből áll; az utóbbi vegyszertel elkészített fegyvédekkel van beitatva; s papir még a legerősebb nyomásra, a legheves lökésre sem gyulad meg s nem lobban föl; ellenben ezen anyag azon tulajdossággal bír, hogy a gyors tüzelést előmozdítja, minthogy a töltnyek töké- leneleg elének s ennélfogva a puska tisztítása vagy töltnyema- radványoknak a kamrából kihuzása cselek. Ezen töltnyek meg- gyuladása a cső alsó végétől 6 vonalynira, egy 8 vonalra beható tempa aczélpeczek alatt történik; a cső aczélból van s szilárdul álló, a gépész szerkesztésénél fogva biztos az elhasználtatás el- len, minthogy az aczél és vason kívül még más fém is jött alkalmazásba, kützvéen, hogy a vas maga még nem eléggé tartós. Minden vatosvölvi fegyver könnyen átalakítható ezen hátültöltő fegyverre s minden katona könnyebben képes a kézfogásokat ezen fegyverrel fölögni, mint az előlötöltő fegyverekéit.

Hiba igazítás. Mult számunkban közölt főiskolai segély- beszedés alkalmával gyűlt 449 frt 14 és 1/4 kr., 499 frt 14 és 1/4 kr-ra javítandó ki.

Meghívás közgyűlésre.

A debreczeni zeneegyletnek folyó 1866. évi decz. hó 10-dik napján d. e. 10 órakor az egylet szélfőnök (főpécz Gróf Dégenfalvay) tartandó évi rendező közgyűlésre az egylet alapító-és rendező tagjai tisztelettel meghívotnak.

- A kögyűlésre tárgyalni lesznek: 1. Választmány jelöltséje az 1865. november 30-kán tartott közgyűlés óta történetéről. 2. Igazgatói és ügyvédi jelentések a fölölyt 1866. évről. 3. Pórtári számadás ugyanazon időről. 4. Vagyonállás kimutatása. 5. Fölözlatgatók küldöttség jelentése az 1866. évi pénztári számadásról. — stb. Kelt Debreczenben a senado kurmányközlönyosztásnyok 1866 évi deczember 5-én tartott üléséből. Csanak József m. k. elnök. Vincsa Viktor m. k. jegyző.

NYILTÉR. *)

Ason nemekülvő adoközlőnek, kik a custonnel ocsában sőrül vagy elcsoti 30-dik számú gyalog sorozatból letonak özevegy vagy árval összelet 308 frt 38 krajczert adonakul szivesek voltak, az illetők nevében essenek a legforróbb közönetet nyilvánlították. A cs. k. hadközlőosztási parancsnoksgától.

Szerkesztőség nyiltolevelének.

As „Egy letudó”-k. Növelend leveletnek nem esztünk kö- zölni. Egyelőrt a leveleiben fölhozott nehézségek — mint tudjuk — már részben oldották, minek csak örülnök, mert egyetemes dándóll- nat, emg pártokozásról föllására vezet.

Törvénytar.

Debreczen. Decz. 8. (Heti ülései szemle.) A g a b a - u - let a folyó leten nem nagy eldököttség mutattat, mi a fölölyt piazok csendesebb hangulatának következténe; az árak kulonben nem változ- tostak, sőt a roz a jobb árban lett szeredd. Az árak következé- sek: tieste buza 5 frt. 20 kr. — 0 kr. roz 4 frt. — 4 frt. 10 kr. árpa 3 frt. — 3 frt. 18 kr. zab 2 frt. 10 — 20 kr. kukorica 3 frt 00 — 70 kr. (Aprillii havában átadandó) An időjárás megint esde.

Debreczen. Decz. 4. (Kisletölben.) Tízis buza 6 frt 30 kr. kózzeros 4 frt 30 kr. roz 3 frt 80 kr. árpa 2 frt 70 kr. kukorica 3 frt 30 kr. zab 2 frt 30 kr. kalász 2 frt 70 kr. Egy mássa számlon 26 frt. 50 kr. szén 2 frt 30 kr. szalma 1 frt. 1 font szalma 30 fr. diavonára 12 kr. marhulás 13 kr. sz. 0 fr. Irat diavonára 40 kr. Baromvásár. A mult heti baromvásár mindennem hádlátlok hozat nagy számmal lógtattak eladára; csak a juhok, melyeknek vádása s husuk eladásra novemberrel megszunt, nem árultotak, kulonösen föllé-

*) E rovatban közöltöket csupán a nyiltolevelés irányában ten- telők szerkesztőség.

vezett alapító ifjuság által Tordai Gábor énekvezér választá- tott fezen körülményről a választmány értesítetvén, tudomá- sult vételet. 2) A főiskolai tanárkar által díjmentes tanításra ajánlott szegény sorsu tanulók, a kivánathoz képest felvettük. 3) Az újonnan választott énektanár Pozorszky Ágoston ur megérkezése, a választmánynak magát bemutatta, — szívélye- sen üdvözletelt.

1) Zs6 Miklós jeles szobrászunk jelenleg Fáy András mellszobrán dolgozik. A nagy műgondal készülő szobor karra- rai már ványol lesz.

A tél folyamában a dalárdaegylet több tagja vasárnap esténkint a Tornay vendéglő éttermeiben dalestély rendezend.

A debreczeni gazdasági egyesület ma délelőt 10 óra- kor tartja közgyűlést a ref. egyh. tanács gyűléstermében.

Azok kedvéért, kik szeretetteljes karácsonyi és újvi- fnepek alkalmával csinos díszművet szokták megadni, meg- említkük, hogy a kertészeti csarnokban igen szép papír-művek vannak készmélésre s eladásra kiállítva.

Mint halljuk a városi önkös fogyasztási adót a követ- kező 3 évre a helybeli bormérő polgárok vették ki. évenkint 76 ezer forintért.

Ifj. Csáth y Károly helybeli könyvkereskedő közelebb oly fali-naptárt adott ki parány-alakban, mely igen kicsiny helyet foglalván el, tárczában hordható. Ára csak 16 krajczár.

A veszett ebek pár hét óta nagyon megszorodtak vá- rosunkban. Mint halljuk, a t. hatóság részéről a gyors intézke- dések már tettelek az e körülményből származható veszélyek le- tőbb elhárítására nézve.

Meghaltak: Nov. hó 30- Pflu. Nádudvari Sándorné Hadadi Ju- liánna 26 éves. Szabó István 73 éves. Csedőlő. Pataki Sára f. Ferencs 9 1/2 éves. Decz. 1. Csedőlő. Vgy Mihály f. Sámuel 7 1/2 éves. Hatvan. Kis István f. András 7/10 éves. Pflu. Sőt István f. Sándor 2 1/2 éves. Csa- pón. Pataki Nihilásné Csismáda Mária 49 éves. 2. Vargu. Nagy Sándor l. Eugenia 1 éves. Csapón. Busasi György f. György 1 1/2 éves. S. A. P. coor- dásában Molnár Jánosné Szabó Juliánna 46 éves. Csapón. Székely Sándor- ród Kias Juliánna 19. 4. Pflu. Darabos József f. János 15 éves. Kór- kórtás. Fehér Pál f. Pál, 27 éves. Csedőlő. Kias András f. István 7/10 éves. nepos. Pflu. Örv. Oláh Andrásné Szálási Erszébet 60 éves. 5. Csedőlő. Osváthi Ferencz l. Ester 7/10 éves. Pflu. Kálai Gáborné Erdi Sára 52 éves. 6. Apróli Mihály f. István 7/10 éves. Hatvan. Földvári Jánosné Wi- skó Sára 48 éves. Nuhás Andrásné Karossy Mária 51 éves. Csapón. Burai Ji- nos l. Ester 2 éves. Pflu. Szabó Sándor f. Sándor 7/10 éves.

Közügyek.

A pest-losonozsi vasutat jövő évi január 6-dikán adják át a közlekedésnek. Egyelőre csak tehervonatok közlekednek Tánjand; s a személyvonatok közlekedése májusában kezde- tik meg.

Borhitelezést illetésében fáradoznak a tokaj-hegylajvi bortermelők. Ez intézet üzlete a Török Sándor által készített — jövő alkalommal bővebben ismertetendő — terv szerint, ki- terjedne 1. hitelés és kizárólag tokaj-hegylajvi eredetű, tisztán kezelt borok vásárlására, ezek külföldön elhelyezéséről már előre gondoskodván akép, hogy a vett bor az illető tulajdonos pénzéjéből a hitelintézet által azonnal a külföldi kereskedő pin- czejébe szállíthataték, — s ekép a pincevezésárások, felgye- let és borkezelés tetemes költsége elmaradnának; 2. kisebb na- gyobb előlegeket nyujtana, melyeknél a biztosítékok szintén csak tokaj-hegylajvi bor képezné, olyformán, hogy a biztosítékban bármilyen roszakarat vagy vigyázatlanságtól eredt és hivata- losan konstatozott károkokat, az előlegnyerő minden ingó s in- gatlan vagyondal jótállni tartozik. 3. idegen betéti pénzeket is forgat — ezeket olcsó kamat mellett, az első és második pont alatt megállapított czélokra fordítván. Ily vállalat, redlis üzlet mellett, egyrészt bizalmat öbresztené a termelőkben, — más- részét mihamar a borhitelezéthez édesgetné az idegen tőkét, magához vonván lassankint a hegylajvi borok kereskedel- mének eddig üzerek és alkuszok által egyoldalúan, részint pe- dig likillismertlentli is gyakorolt monopoliumot. E bank 1 mil- lió tökövel, 200 forintos részvényekre alapul s reméljük, hogy az illetők méltó pártoltságban fog részeseitli. Alálírni levek szer- kesztőségünkben is vannak letve. Az ügy élön Vay Miklós báró áll.

Az abaúj-tornamegyei gazdasági egylet, mely most van keletkezében. Károlyi Ede gr. előkötete alatt folyó hó 14-dikén gyűlést tartott Kassán, melyben az „aradi gazdasági egyletnek” a helyjartó-tanács által mintául leküldött ulapszabályai fogad- tattak el kevés változtatással.

Vidék.

Árnyáltyalváról írják nekünk: „Az 1864-dik évben 3 mihályfalvi, azok között egy szabadságra katona két pénzszaki orosz kovós pénzétkől kifosztva, halálra vett s kintöz. E három gyilkos a megye székhelyére Váradra bekötörtetvén, miután a törvényszék előtt nyilvános bevallása a bűntényének általuk meg- tagadottat, a kötelek kikérteiték és több év börtönrre ítéltettek. Ezek közül az egyik szabadságra katona Rutkai György nehány hettel ezelőt, egy Tóthm való Madon nevű felegyenz-társával a fogházból megszökök, Mihályfalván tetemtek, hol egy szállóka- kort kerülőjéül löfégyörv és puskaport gerőszakkal requirálván, a bántázi érdemben ütötték fel tanjukkal s innen terjesztették el a vidéket idejelenek és rettegésnek. Elfogatóknak a perscuto- rok és csendőrök mindent elkötettek, de több hétéig sikertelenül. — Végre az itt állomásozó csendőröknek a mi 20-kén sikerült mindkettőt nyilván közben egy istállóban megenni, kik is minden ellenállás nélkül megadták magokat. A városban épen betvársár- lóvén, bektörtetésékkor teménytelen nép tödült bámulásukra s 24 órá szoros őrizet után — állítólag — Debreczenbe ki- széreltek.

Temesvártól írják a „Lloyd”-nak, hogy ottani köz- ségi képviselők egy bizottmányt nevezett volt ki, a Fiuméig é pite n d e p á l y a v o n a l iránti memorandum kidolgozása vé- gét, mely kiállítottság által, császár ó felségének lenne átnyu- tandó. E bizottmány most előterjesztette munkáitát, mely köz- tetsézt nyert. Kiemelték abban, hogy Magyarországra a pá- lyndpítésnél a sugárrendszer ajánlatos és hogy az építend va- nalaknak bizonyos központokból kell kilindulniök. Ajánlatnak az alföldi-fiumei és nyugati-fiumei pályák s az utóbbinak előfelteleitök az arad-temesvári összekötő vonal, melyre már megadott az előterjedés.

N-Sombathból írják f. hó 1-jéről, miszerint ott azny- reggel 7 perczre 8 óra után 0 másodperczig tartó igen észre- vehető föld r e n g e t é r z e t k, utyhogy a szobatorokot inga- doztak, a képekterek a falon északról dél felé fordítvány fordultak s kávésdálcák s egyéb tárgyak a szekrényekben cö- rögni kezdettek.

